

KS. KAZIMIERZ PANUŚ

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

kazimierz.panus@upjp2.edu.pl

Sprawozdanie prezesa Polskiego Towarzystwa Teologicznego za rok 2014

Poprzednie walne zebranie Polskiego Towarzystwa Teologicznego odbyło się 25 lutego 2014 roku. Otwierało ono obchody 90-lecia istnienia PTT. Składało się z dwóch części. W pierwszej, po wysłuchaniu sprawozdań prezesa, skarbnika, kierownika Sekcji Wydawniczej i przewodniczącego Komisji Rewizyjnej udzielono absolutorium zarządowi za rok 2013, a następnie przeprowadzono wybory zarządu Polskiego Towarzystwa Teologicznego na lata 2014–2017. W drugiej części walnego zebrania wręczono medal „Zasłużony dla Polskiego Towarzystwa Teologicznego” JE bp. dr. Janowi Szkodoniowi i wysłuchano wykładu ks. prof. Edwarda Stańka nt. *Teolog wobec współczesnego świata*.

1. Działalność zarządu

Rok 2014 był pierwszym rokiem działalności zarządu wybranego 25 lutego 2014 roku. Działał on w następującym składzie:

Zarząd

PREZES ks. prof. zw. dr hab. Kazimierz Panuś

WICEPREZES ks. dr hab. Roman Kuligowski, prof. UKSW

SEKRETARZ ks. mgr Kazimierz Moskała

SKARBNIK ks. dr Andrzej Mojżeszko

BIBLIOTEKARZ ks. dr hab. Jan Bednarczyk

KIEROWNIK SEKCJI WYDAWNICZEJ mgr Sebastian Wojnowski

Komisja rewizyjna

PRZEWODNICZĄCY ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek

CZŁONKOWIE ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB, ks. dr Artur
Kardaś CR

Sąd koleżeński

PRZEWODNICZĄCY ks. prof. dr hab. Jacek Urban

CZŁONKOWIE o. prof. dr hab. Tomasz Dąbek OSB, ks. prof. dr hab.
Stanisław Hałas SCJ

Z końcem 2014 roku Polskie Towarzystwo Teologiczne liczyło 959 członków. W roku 2014 przyjęto 62 członków, w tym 41 do nowo powstałego Oddziału w Pelplinie. Od poprzedniego walnego zebrania do wiekuistego domu Ojca odeszli (według posiadanych informacji): o. dr Otto Filek OCD, ks. prałat dr hab. Marian Jakubiec, ks. dr Jan Hojnowski SCJ, o. prof. dr hab. Marian Kanior OSB, o. prof. dr hab. Dionizy Łukaszuk OSPPE, ks. dr hab. Stefan Ryłko CRL, ks. lic. Zenon Janyszek, ks. dr Bronisław Preder i ks. dr Marian Szczepański.

Spełniając wymogi statutowe Zarząd odbył w roku sprawozdawczym cztery zebrania w dniach 21 maja 2014, 29 września 2014, 24 listopada 2014 i 25 lutego 2015.

Podczas pierwszego zebrania zarządu wysłuchano wykładu ks. prof. dr. hab. Kazimierza Panusia nt. *Służyć wiekuistej Prawdzie. Powstanie i rozwój Polskiego Towarzystwa Teologicznego*, w którym z racji roku jubileuszowego 90-lecia istnienia PTT ukazany został lwowski rodowód towarzystwa, jego rozwój w Polsce międzywojennej, krakowską kontynuację po II wojnie światowej i dzieje najnowsze po 1989 roku. Podjęto

uchwałę o wydaniu jubileuszowej księgi pamiątkowej ilustrującej dzieje i dokonania towarzystwa. Zarząd mianował kierowników krakowskich sekcji na nową kadencję 2014–2017. Z dwoma wyjątkami zostali nimi dotychczasowi kierownicy. Zmiany dotyczą jedynie Sekcji Socjologiczno-Pastoralnej i Studium Sydonologicznego.

Nowym kierownikiem Sekcji Socjologiczno-Pastoralnej został prof. dr hab. Franciszek Adamski. Natomiast Studium Sydonologiczne, prowadzone przez wiele lat przez ks. doc. dr. hab. Jerzego Chmiela, zostało – w celu ujednolicenia struktur PTT – przemianowane na Sekcję Sydonologiczną. Prowadzenie nowo utworzonej sekcji powierzono ks. mgr. lic. Piotrowi Listopadowi.

W trakcie zebrania zaprezentowany został program pracy PTT na lata 2014–2017 przygotowany przez wiceprezesa ks. dr. hab. Romana Kuligowskiego. W dyskusji podkreślono aktualność i potrzebę zajmowania się w każdej sekcji tematem: *Chrześcijananie jutra w Europie*, poruszania zagrożeń i wyzwań, jakie niesie wobec wierzących współczesny świat. Podjęcie tych zagadnień jest jak najbardziej misją naszego towarzystwa. Polskie Towarzystwo Teologiczne włączyło się w uroczystości 650-lecia konsekracji katedry wawelskiej i wniosło pewien wkład w wydanie okolicznościowego albumu pt. *Królewski kościół katedralny na Wawelu w rocznicę konsekracji 1364–2014*.

Prezes przedstawił stan prac nad powołaniem nowego Oddziału w Pelplinie prowadzonych przez ks. dr. hab. Janusza Szulista. Kierownik Sekcji Wydawniczej Sebastian Wojnowski przedstawił koncepcję umiędzynarodowienia kwartalnika „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, który w roku 2013 ukazał się w całości w języku angielskim i jest dostępny online na stronie czasopisma. Przyjęto 5 nowych członków z Krakowa, Warszawy i Torunia. W wolnych wnioskach prof. Franciszek Adamski zaproponował, by towarzystwo żywo reagowało na odbiegające od chrześcijańskich tradycji postawy duchownych i świeckich bezpodstawnie krytykujących Kościół.

Drugie zebranie zarządu rozpoczęło wykład o. dr. Andrzeja Kukły CSSR nt. *Żywe inkubatory – dylematy macierzyństwa zastępczego*. Przedstawiono stan prac nad przygotowaniem jubileuszowej księgi ilustrującej dzieje i dokonania towarzystwa. Prezes poinformował o inauguracji nowych oddziałów: w Pelplinie (10 października 2014) i we Włocławku (22 października

2014). W związku z rezygnacją księży profesorów Janusza Mastalskiego i Wojciecha Misztala po ich wyborze na prorektorów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie powołano nowych kierowników sekcji specjalistycznych: Katechetyczno-Pedagogicznej – ks. dr. Grzegorza Godawę oraz Duchowości – ks. dr. Wojciecha Mleczkę CR. Zmiana nastąpiła także na stanowisku kierownika Oddziału w Kalwarii Zebrzydowskiej. Oddział ten przez wiele lat prowadził o. dr hab. Romuald Kośła OFM. W związku z objęciem funkcji rektora Wyższego Seminarium Duchownego Ojców Bernardynów przez o. dr. Rolanda Pancerza OFM został on nowym kierownikiem oddziału, który działa przy Seminarium Duchownym.

Trzecie zebranie zarządu w roku sprawozdawczym rozpoczął wykład ks. infułata prof. dr. hab. Andrzeja Offmańskiego nt. *Ewangelizacyjna odnowa katechezy w duchu katechumenatu pochrzcielnego*. Prezes przekazał relację z uroczystości otwarcia oddziałów w Pelplinie i we Włocławku oraz stan prac nad księgą jubileuszową 90-lecia istnienia PTT. Do grona członków PTT przyjęto 41 osób z Pelplina. W końcowej części zebrania ustalono program walnego zebrania wieńczącego obchody 90-lecia istnienia PTT.

Na czwartym przewidzianym przez statut zebraniu zarządu, które odbyło się w dniu walnego zebrania (25 lutego 2015) zaprezentowano księgę jubileuszową pt. *W służbie Wiekuistej Prawdy. Polskie Towarzystwo Teologiczne 1924–2014*, Wydawnictwo UNUM, Kraków 2015. Zachęcono do zgłaszania zarządowi projektów badawczych, które mogłyby zostać zgłoszone przez towarzystwo w konkursie na realizację projektów w Narodowym Programie Rozwoju Humanistyki moduł Tradycja 1a i 1b (termin składania wniosków: 23 marca 2015). Omówiono także realizację programu *Chrześcijananie jutra w Europie* i tegoroczne konferencje naukowe na ten temat.

W strukturach Polskiego Towarzystwa Teologicznego działa 17 sekcji specjalistycznych i 16 oddziałów terenowych oraz Sekcja Wydawnicza prowadząca Wydawnictwo UNUM.

2. Działalność sekcji specjalistycznych

Sekcja Biblijna. Kierownikiem sekcji jest ks. dr hab. Roman Bogacz, prof. UPJPII. W roku sprawozdawczym sekcja zorganizowała dwa

spotkania. Pierwsze przedwakacyjne odbyło się 17 czerwca w Morawicy. Miało ono charakter rekreacyjny i integracyjny. W jego trakcie omówiono program Polskiego Towarzystwa Teologicznego na lata 2014–2016 pt. *Chrześcijaństwo jutro w Europie*. Drugie spotkanie odbyło się 11 grudnia w budynku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bernardyńskiej 3. Poświęcono je tematowi: *Peszer jako metoda egzegetyczna*. Zagadnienie to przedstawił ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski. W trakcie zebrania ks. prof. dr hab. Stanisław Hałas zaprezentował program kolejnego sympozjum, które odbędzie się 5 marca 2015 roku i poświęcone będzie dokumentowi Papieskiej Komisji Biblijnej *O natchnieniu i prawdzie w Piśmie Świętym*.

Sekcja Teologii Moralnej. Sekcję prowadzi ks. dr Bogusław Mielec. W roku sprawozdawczym sekcja była współorganizatorem sympozjum pt. *Od wiedzy do mądrości. Integralny rozwój przedsiębiorcy*. Odbyło się ono w dniu 15 maja w auli Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie przy ul. Podzamcze 8. Wykłady i dyskusja zawierały mocno wyeksponowany wątek moralny w kontekście działalności współczesnego przedsiębiorcy. Gościem specjalnym spotkania był Chris Lowney, autor książki *Heroiczne życie*. Sympozjum zgromadziło liczne grono przedsiębiorców działających w duszpasterstwie Talent. Jednym z organizatorów był ks. dr Marek Leśniak, członek naszej sekcji.

Sekcja Homiletyczna. Kierownikiem sekcji jest ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś. W roku sprawozdawczym Sekcja Homiletyczna zorganizowała 18 listopada w sali akademickiej przy kolegiacie uniwersyteckiej św. Anny w Krakowie uroczystą promocję książek wydanych w serii *Kazania w Kulturze Polskiej. Edycje kolekcji tematycznych*. Na wstępie kierownik sekcji przedstawił stan badań nad kaznodziejstwem polskim. Następnie wydane w tej serii *Kazania maryjne* zaprezentował prof. Roman Mazurkiewicz (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), *Kazania funeralne* prof. Marek Skwara (Uniwersytet Szczeciński), a *Kazania pasyjne* – prof. Janusz Gruchała (Uniwersytet Jagielloński). Naukowe opracowanie tych trzech antologii zawierających polskie kazania maryjne, funeralne i pasyjne od XIV do XXI wieku jest doniosłym wydarzeniem z uwagi na fakt, że kaznodziejstwo polskie pozostaje wciąż ogromnym obszarem najbardziej zaniedbanego badawczo działu naszego piśmiennictwa.

Tymczasem stanowi ono cenny materiał źródłowy do poznania dziejów języka, literatury, sztuki, kultury religijnej, duchowości i obyczajów.

Sekcja Socjologiczno-Pastoralna. Nowym kierownikiem sekcji został prof. dr hab. Franciszek Adamski. W okresie sprawozdawczym sekcja odbyła 3 spotkania, na których dyskutowano nad treścią i formą działalności sekcji pod kątem jej ożywienia i dostosowania do programu PTT na lata 2014–2016 *Chrześcijanin jutra – nadzieje i obawy*. Uznano, że należy podjąć problematykę małżeństwa i rodziny oraz uwarunkowań przemiany głębi i form religijności w wybranych środowiskach społecznych i lokalnych z położeniem nacisku na formy religijności kształtowanej poprzez duszpasterstwo pielgrzymkowe i miejsca kultu maryjnego. Referat na ten temat wygłosił o. prof. Andrzej Potocki OP od lat prowadzący w tym zakresie pionierskie badania, przedstawiając wyniki swych poszukiwań badawczych i wyznaczając zakres dalszych badań. Pod koniec 2014 roku dyskutowano nad przedstawioną przez kierownika sekcji propozycją zorganizowania konferencji naukowej, która ukazałaby pozytywny obraz małżeństwa i rodziny, jaki niesie przesłanie ewangeliczne, który winien być przeciwstawiany propagowanej i dalece już realizowanej wizji rodziny w pełni zsekularyzowanej czy wręcz sprzecznej z prawem natury. Ze względu na toczący się Synod Duszpasterski o Rodzinie i przekazaną przez jego sekretariat ankietą skierowaną do środowisk naukowych i duszpasterskich postanowiono odłożyć sprawę konferencji na czas późniejszy, natomiast zająć się ankietą. W trakcie dyskusji wypracowano stanowisko sekcji jako odpowiedź na tę ankietę, przekazując je Wydziałowi Duszpasterstwa Rodzin oraz uczestnikowi synodu abp. Stanisławowi Gądeckiemu. Przewodniczący sekcji przedstawił w Kurii Metropolitalnej w Krakowie propozycję tematyczną konferencji (kongresu) pt. *Dobra nowina o rodzinie*.

Sekcja Duchowości. Kierownikiem sekcji jest od września 2014 roku ks. dr Wojciech Mleczek CR. Sekcja kontynuowała prace związane z wieloletnim programem badań naukowych nt. *Duchowość klasztorów polskich: przekaz i komunikacja*. Jej efektem było zorganizowanie dwóch sympozjów na ten temat, a następnie przygotowanie publikacji materiałów pokonferencyjnych: *Wokół „Dziennika” o. Piotra Semenienki*, red. ks. Wojciech Mleczek CR, Kraków 2014 (*Duchowość Klasztorów*

Polskich: Przekaz i Komunikacja, 8), *Pomóc korzystać z dobroci Boga: duchowość bł. Małgorzaty Łucji Szewczyk i jej dzieło*, red. ks. Wojciech Misztal (Duchowość Klasztorów Polskich: Przekaz i Komunikacja, 9). Trwają przygotowania kolejnego sympozjum z tej serii: *Zmartwychwstańcy: ku duchowemu odrodzeniu społeczeństwa – w 175. rocznicę śmierci sługi Bożego Bogdana Jańskiego*. Podjęte przez sekcję prace przyczyniają się do wymiany myśli, integracji środowiska naukowego oraz promowania dalszych badań nad duchową spuścizną polskich zakonów i jej oddziaływaniem.

Sekcja Pedagogiczno-Katechetyczna. Kierownikiem sekcji jest od września 2014 roku ks. dr Grzegorz Godawa. W roku sprawozdawczym sekcja współuczestniczyła w organizacji Międzynarodowej Sesji Naukowej *Dialog i służba społeczna Jana Pawła II*, która odbyła się 3 kwietnia na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Celem sesji było pogłębienie rozumienia myśli społecznej świętego papieża. Kolejny rok będzie poświęcony pogłębianiu współpracy z Sekcją Socjologiczno-Pastoralną, czego zamierzonym efektem jest wspólna organizacja konferencji dotyczącej rodziny. Działalność sekcji obejmie również obszary współpracy z przedstawicielami Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w organizacji wydarzeń naukowych.

Sekcja Dogmatyczna. Kierownikiem sekcji jest ks. dr hab. Jan Żelazny, prof. UPJP II. W roku sprawozdawczym sekcja przyjęła nowych członków z różnych ośrodków akademickich w Polsce. Na uwagę zasługują regularne comiesięczne spotkania członków sekcji poświęcone badaniom nad antykiem chrześcijańskim. Uczestniczy w nich regularnie około 15 osób – członków sekcji z Opola Katowic, Tarnowa, Lublina, Krakowa i Kalwarii Zebrzydowskiej. Trwają prace nad organizacją sympozjum o chrześcijanach na Bliskim Wschodzie.

Sekcja Misjologiczna. Pracami sekcji w ścisłej współpracy ze Stowarzyszeniem Misjologów Polskich i Papieskimi Dziełami Misyjnymi Archidiecezji Katowickiej kieruje ks. dr Grzegorz Wita. Najważniejszym osiągnięciem sekcji w roku sprawozdawczym było zorganizowanie na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w dniu 22 maja Międzynarodowej Konferencji Misjologicznej pt. *Kościół na końcu świata. Latynoskie oblicze Kościoła katolickiego*. Wzięło w niej

udział kilkudziesięciu polskich i zagranicznych misjologów i misjonarzy z Polski i Ameryki Południowej. Współorganizatorami było także Stowarzyszenie Misjologów Polskich oraz Dzieło Misyjne Archidiecezji Katowickiej. O istnieniu i funkcjonowaniu Sekcji Misjologicznej i możliwościach współpracy informowano także podczas dorocznego walnego zebrania Stowarzyszenia Misjologów Polskich w dniach 7–9 września 2014 roku w Czchowie i Tarnowie. Temat Sekcji Misjologicznej PTT przewijał się także podczas obrad Krajowej Rady Misyjnej działającej przy Komisji Misyjnej Episkopatu Polski, której członkiem jest kierownik Sekcji Misjologicznej. Podobnie rzecz się ma z posiedzeniami Papieskich Dziel Misyjnych w Polsce. W ramach tych spotkań ks. dr Grzegorz Wita wygłosił referaty: *Sugestie przed IV Krajowym Kongresem Misyjnym* (Warszawa, 26 lutego), *Pozyskiwanie osób świeckich do współpracy misyjnej* (Krajowe Spotkanie PDM, Częstochowa, 16 września). W roku sprawozdawczym odbyły się także tradycyjne wydarzenia promujące tematykę misji, takie jak: III Kongres Misyjny Archidiecezji Katowickiej (Rybnik, 24 maja), Rajd Misyjny z udziałem około 200 osób (Ustroń, 14 czerwca) oraz doroczna pielgrzymka środowisk różańcowych w katowickiej katedrze (18 października) z referatem *Misyjne zaangażowanie Żywego Różańca*. Sekcja pomogła także w organizacji dwumiesięcznego pobytu w Polsce, Niemczech i we Włoszech 5 młodych Peruwianczyków, w trakcie którego odbyły się liczne spotkania i debaty na temat funkcjonowania i oddziaływania misji. W grudniu 2014 roku został wydany pierwszy numer półrocznika „Biuletyn Misyjny Archidiecezji Katowickiej” propagującego tematykę misyjną i misjologiczną. Członkowie sekcji opublikowali także kilka artykułów naukowych.

Sekcja Prawa Kanonicznego. Kieruje nią o. dr Andrzej Kukła CSSR. W roku sprawozdawczym członkowie sekcji podejmowali ważne zadania dotyczące bieżących problemów prawnych w życiu Kościoła. Kierownik sekcji o. dr Andrzej Kukła podjął wykłady z prawa na Univesita' della Svizzera Italiana w Lugano (Szwajcaria) i dzięki temu nawiązała się owocna współpraca z gronem profesorskim, studentami Wydziału Prawa na tymże uniwersytecie i z prof. Libero Gerosą, dyrektorem DireCom na czele. Kierownik sekcji wygłosił także w Lugano wykład w czasie sympozjum: *Diritto dell sva e Prelature Personali e La costituzione Apostolica*

Anglicanorum Coetibus (6–7 marca). Członkowie sekcji uczestniczyli w Międzynarodowej Konferencji Naukowej Stowarzyszenia Kanonistów Polskich *II Polski Synod Plenarny a synody diecezjalne* (Katowice, 8–10 września), xiv Międzynarodowej Konferencji *Co nas łączy, co nas dzieli w Europie* (Kraków 26–27 września) oraz sympozjum nt. *Praktyczne aspekty funkcjonowania trybunałów kościelnych* (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) z udziałem m.in. abp. dr. Fransa Daneelsa op. opraem z Sygnatury Apostolskiej i ks. dr. Carlosa Encina Commentza z Penitencjarii Apostolskiej. W ramach obchodów roku życia konsekrowanego o. dr hab. Marek Saj CSSR wydał książkę *Życie konsekrowane w pytaniach i odpowiedziach* (Wydawnictwo Homo Dei, Kraków 2015). Podejmowane są nadal próby nawiązania bliższych kontaktów naukowych z kanonistami z innych uczelni, w tym z Lateranem i Gregorianą w Rzymie.

Sekcja Liturgiczna. Sekcję prowadzi ks. dr Stanisław Mieszczak scj. W roku sprawozdawczym członkowie sekcji podejmowali formację liturgiczno-pastoralną młodzieży, wiernych i duchownych oraz prace nad niektórymi aspektami liturgii na Światowe Dni Młodzieży Kraków 2016. Ważnym sektorem jest formacja animatorów służby liturgicznej, nadzwyczajnych szafarzy komunii świętej, fotografów i innych grup. Spośród przygotowanych i przeprowadzonych przez sekcję sympozjów na szczególną uwagę zasługuje spotkanie ekumeniczne na temat liturgii św. Jana Chryzostoma związane z promocją książki ks. prof. Stefana Koperka pt. *Rekolekcje ze św. Janem Chryzostomem. Rozważania na kanwie Boskiej liturgii*, które miało miejsce 20 stycznia 2014 roku oraz międzynarodowa konferencja naukowa na temat *Tradycja, teraźniejszość i przyszłość przekazu muzyki kościelnej w kontekście współczesnych interpretacji i tendencji. Muzyka i wiara młodych*, która odbyła się 21 października. Stworzyła ona dobrą okazję do dyskusji na temat sposobu wyrażania wiary przez młodych w muzyce oraz jaką muzykę należy przygotować na celebrację Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016.

Sekcja Sztuki Sakralnej. Sekcją kieruje prof. dr hab. Tomasz Węclawowicz. W roku sprawozdawczym działania sekcji koncentrowały się na naukowych i popularnonaukowych wystąpieniach związanych z jubileuszem 650-lecia konsekracji katedry wawelskiej. W związku z tym kierownik sekcji opracował monografię średniowiecznych dziejów budowy katedry

pt. *Królewski kościół katedralny na Wawelu. W rocznicę konsekracji 1364–2014*. Książka została wydana przez Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne w wersji dwujęzycznej polskiej i angielskiej przy wsparciu finansowym Polskiego Towarzystwa Teologicznego oraz Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Tekst autora został poprzedzony słowem wstępnym kard. Stanisława Dziwisza oraz dwoma obszernymi i erudycyjnymi esejami: historycznym o rytuale konsekracji napisanym przez ks. prof. dr. hab. Jacka Urbana, członka naszego towarzystwa, dyrektora Archiwum i Biblioteki Krakowskiej Kapituły Katedralnej oraz historyczno-styloznawczym prof. Paula Crossleya z Londynu, znawcy architektury Europy Środkowej, członka zagranicznego Polskiej Akademii Umiejętności. Na międzynarodowej konferencji naukowej poświęconej wspomnianemu jubileuszowi katedry, która odbyła się w marcu w murach Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej, członkowie sekcji (kierownik i prof. dr. hab. Andrzej Włodarek) wygłosili referaty o dziejach budowy katedry. Członkowie sekcji brali także udział w popularyzowaniu wiedzy na temat badań architektoniczno-konserwatorskich w średniowiecznych kościołach i o treściach historyczno-artystycznych architektury sakralnej. W kwietniu w trakcie Europejskiego Kongresu Informacji Renowacyjnej i Konserwatorskiej w Urzędzie Miasta Krakowa dr Ales Pospisil wygłosił referat o własnych pracach konserwatorskich w kościele św. Barbary w Kutnej Horze, a o. Mateusz Kawa ocist uczestniczył w obradach konferencji poświęconej Sztuce i Kulturze Zakonu Cystersów zorganizowanej w czerwcu przez Instytut Historii Sztuki i Kultury Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Sekcja Filozoficzna. Kierownikiem sekcji jest ks. dr hab. Henryk Majkrzak scj. W roku sprawozdawczym zorganizowano 3 sesje naukowe: 8 marca w Wyższym Seminarium Duchownym Księży Sercanów w Stadnikach na temat encykliki Jana Pawła II *Fides et Ratio*, 21 czerwca wraz z Instytutem św. Jadwigi Królowej działającym przy klasztorze Karmelitów w Krakowie, w trakcie której kierownik sekcji wygłosił referat pt. *Istota polityki w „De regno” św. Tomasza z Akwinu*, oraz 18 grudnia w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego Zakonu Paulinów w Krakowie nt. *Filozofia Bożego imienia a odkrywanie tajemnicy bytu ludzkiego*, w trakcie którego oprócz kierownika Sekcji Filozoficznej wykłady wygłosili: s. prof.

dr hab. Teresa Obolovich (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), o. dr. Michał Handzel (członek Sekcji Filozoficznej) oraz o. dr Rafał Wilk (Wyższe Seminarium Duchowne Zakonu Paulinów). Sekcja Filozoficzna uczciła także kanonizację papieża Jana Pawła II, wydając książkę: *Watykan. Papieskie formacje zbrojne*, autorstwa kierownika sekcji.

Sekcja Teologii Fundamentalnej. Kierownikiem sekcji jest ks. dr Damian Wąsek. W roku sprawozdawczym przedstawiciele Sekcji Teologii Fundamentalnej organizowali, współorganizowali bądź brali udział w wielu wydarzeniach naukowych. Angażowali się w sposób szczególny w inicjatywy o charakterze ekumenicznym i apologetycznym. Do najważniejszych dokonań należą dwa sympozja: *Skarby Kościoła* zorganizowane przez o. prof. dr. hab. Andrzeja Napiórkowskiego 24 lutego oraz *O co chodzi w ekumenizmie? Czym jest dialog? Podstawowe idee Vaticanum II pół wieku później* zorganizowane 18–19 listopada 2014 roku przez ks. prof. dr. hab. Łukasza Kamykowskiego. Należy także odnotować dwa wykłady: ks. prof. Tadeusza Dzidka nt. *Ks. Stefan Pawlicki – uniwersytecka osobowość* wygłoszony podczas konferencji: *Wkład Wydziału Teologicznego w dzieje UJ* (14 maja) oraz kierownika sekcji nt. *Natura wolnej woli i konsekwencje jej posiadania. Teologia katolicka w konfrontacji z neurobiologią* – wystąpienie podczas konferencji Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu zatytułowanej: *Dusza – umysł – wolna wola* (27 listopada). Do najważniejszych publikacji naukowych członków sekcji należą: A. Napiórkowski, *Kościół bez Kościoła. Świadek wiary*, Kraków 2014; tenże, *Czy św. Faustyna i św. Jan Paweł II zostaną doktorami Kościoła? Polscy święci apostołami Bożego miłosierdzia?*, Niepokalanów 2014 oraz D. Wąsek, *Nowa wizja zarządzania Kościołem*, Kraków 2014.

Sekcja Historyczna. Jej pracami kieruje ks. prof. dr hab. Józef Marecki. W roku sprawozdawczym sekcja nie złożyła sprawozdania.

Sekcja Teologii Życia Konsekrowanego została powołana przez zarząd 25 lutego 2014 roku. Jej organizatorem i kierownikiem jest s. dr hab. Adelajda Sielepin CHR. Sekcja prowadzi dynamiczną działalność. W roku sprawozdawczym odbyła pięć spotkań: 14 marca, 6 czerwca, 29 sierpnia, 21 listopada oraz 21 stycznia 2015. Ich przedmiotem był program działalności sekcji oraz bieżące dokumenty Stolicy Apostolskiej opublikowane z okazji Roku Życia Konsekrowanego w Kościele. Aktualnie sekcja liczy 13 osób z Krakowa, Lublina i Warszawy. Działalność sekcji zmierza

do odkrywania i uzasadniania teologicznego wymiaru konsekracji oraz podnoszenia świadomości i wiedzy na temat konsekracji w środowiskach świeckich, jak też u samych osób konsekrowanych. Członkowie sekcji są autorami haseł do *Encyklopedii życia konsekrowanego* wydawanej przez księży klaretynów i do *Encyklopedii katolickiej*, t. 19 i 20, artykułów na temat konsekracji w czasopiśmie „Życie Konsekrowane” i w innych czasopismach, publikacji na temat życia konsekrowanego i wydawania dokumentów Stolicy Apostolskiej z okazji Roku Życia Konsekrowanego, opracowywania materiałów formacyjnych i „Zeszytów Formacji Duchowej” oraz wywiadów na temat życia konsekrowanego zamieszczonych na łamach czasopism. Członkowie sekcji przejawiają dużą aktywność pastoralną i popularyzatorską w formie rekolekcji i konferencji do wspólnot konsekrowanych i do świeckich, a także z okazji Roku Życia Konsekrowanego, czego przykładem jest referat w Tarnowie do zakonów diecezji tarnowskiej pt. *Rola przełożonych w przygotowaniu i przeżywaniu Roku Życia Konsekrowanego we wspólnocie*. Sekcja rozpoczęła cykl sesji studyjno-formacyjnych pt. *Życie z wiary*. Pierwsza z nich odbyła się 21 października w auli Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej nt. *Chrzest – przymierze – konsekracja*. Materiały posesyjne poszerzone o dodatkowe artykuły na ten temat ukażą się jako pierwszy tom serii zainicjowanej przez sekcję. Druga sesja z tego cyklu zatytułowana *Bliskość i spotkanie* jest przygotowywana na 3 marca 2015 w *Centrum Resurrectionis* w Krakowie. Cieszy fakt, że spotkania sekcji są twórcze, a zainteresowanych i kandydatów do sekcji przybywa.

Sekcja Syndonologiczna powstała 21 maja 2014 z przekształcenia Studium Syndonologicznego prowadzonego przez wiele lat przez ks. doc. dr. hab. Jerzego Chmiela. W roku sprawozdawczym z powodu choroby dotychczasowego moderatora studium spotkania nie odbywały się. Prowadzenie nowo utworzonej sekcji powierzono ks. mgr. lic. Piotrowi Listopadowi.

3. Działalność sekcji terenowych

Oddział w Katowicach. Pracami oddziału liczącego obecnie 19 członków kieruje ks. dr hab. Andrzej Nowicki. W roku sprawozdawczym

odbyły się dwa zebrania. Pierwsze 5 maja w ramach sesji naukowej zorganizowanej z okazji 90. rocznicy powstania Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach, podczas którego ks. dr Damian Bednarski (Uniwersytet Śląski) wygłosił referat nt. *Kleryk Jan Macha wśród wychowanków Śląskiego Seminarium Duchownego*, a ks. dr Henryk Olszar (Uniwersytet Śląski) nt. *Instytucje poza kościelne działające w gmachu Wyższego śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach*. Drugie spotkanie odbyło się 22 listopada. W ramach konferencji wprowadzającej w Rok Życia Konsekwowanego wykład nt. *Wiara Maryi drogą pielgrzymującego Kościoła* wygłosił ks. dr hab. Andrzej Nowicki, kierownik oddziału. W spotkaniach oddziału, które odbywają się w gmachu Seminarium Duchownego, na Wydziale Teologicznym bądź w sali domu parafialnego parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Katowicach, biorą także udział studenci teologii i zaproszeni goście.

Oddział w Częstochowie. Pracami oddziału kieruje ks. dr Jerzy Bielecki. W roku sprawozdawczym odbyły się 2 zebrania zarządu oddziału. Członkowie częstochowskiego oddziału PTT przygotowywali szereg spotkań o charakterze naukowym, w trakcie których wygłoszono następujące referaty: ks. dr Jacek Kapuściński, *Z „Niedzielą” na co dzień. Formacja społeczno-religijna w latach 1926–1939* (3 marca) oraz *Praktyki archiwalne w Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej* (29 maja), ks. dr hab. Paweł Maciaszek, *Troska o małżeństwo i rodzinę w wypowiedziach polityków w prasie katolickiej* (4 maja), ks. dr hab. Arkadiusz Olczyk, *Gender – dobrodziejstwo czy przekleństwo* (22 marca) i ks. dr Teofil Siudy, *Przesłanie objawień maryjnych w Gietrzwałdzie* (22 kwietnia).

Z okazji zapowiedzianej na 12 września 2015 roku koronacji obrazu Matki Bożej w Praszce członkowie częstochowskiego oddziału PTT przygotowywali i współorganizowali konferencje dotyczące rozwoju kultu maryjnego w sanktuarium w Praszce. Materiały z tych konferencji zostały zamieszczone w książce ks. dr. Stanisława Gasińskiego pt. *Sanktuarium Pasyjno-Maryjne Kalwaryjskiej Matki Zawierzenia*, której prezentacja odbyła się 6 grudnia 2014 roku.

Oddział w Przemyśle. Pracami oddziału liczącego 38 członków kieruje ks. dr hab. Wacław Siwak. W okresie sprawozdawczym miały miejsce 2 zebrania członków i sympatyków oddziału: 3 maja 2014 odbyło się

zebranie wyjazdowe w ramach sympozjum naukowego pt. *Matka Boża Pocieszenia z jodłowskiego sanktuarium. Historia – teologia – kult* w sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Jodłówce, w trakcie którego członkowie towarzystwa wygłosili następujące referaty: ks. dr Henryk Borcz, *Z dziejów sanktuarium MB Pocieszenia w Jodłówce w okresie staropolskim*, ks. prof. dr hab. Kazimierz Bełch, *Kult MB Pocieszenia w Jodłówce w czasach współczesnych (1982–2014)* oraz ks. dr hab. Wacław Siwak, *Łaskawość Jodłowskiego wizerunku Matki Bożej Pocieszenia w świetle „Kroniki łask”*. Referaty te oraz inne materiały zostały wydane drukiem w publikacji pt. *Matka Boża Pocieszenia z jodłowskiego sanktuarium. Historia – teologia – kult*, red. W. Siwak, Jodłówka–Przemyśl 2014, której promocja odbyła się w czasie trwania sympozjum. Drugie spotkanie odbyło się 13 listopada 2014 roku w Instytucie Teologicznym w Przemyśle. W jego trakcie wysłuchano referatu ks. dr. Norberta Podhoreckiego nt. *Pryncypia teologiczne katolickiej szkoły tybingeńskiej w myśli i dziele kard. Waltera Kaspera*. Spotkania te połączone były z ożywioną dyskusją.

Oddział w Kalwarii Zebrzydowskiej. W roku sprawozdawczym kierował nim o. dr Roland Pancerz OFM, rektor Wyższego Seminarium Duchownego Bernardynów, przy którym działa oddział. Zorganizowano dwa spotkania naukowe. Pierwsze odbyło się 8 listopada w święto bł. Jana Dunsza Szkota, patrona seminarium z okazji uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego 2014/2015. Podczas uroczystości wykład nt. *Nauczanie społeczne Kościoła o pracy ludzkiej w XX w.* wygłosił o. dr Wiktor Piotr Tokarski OFM, wykładowca Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz w Wyższego Seminarium Duchownego Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej. 29 listopada we współpracy z Instytutem Studiów Franciszkańskich w Krakowie oddział kalwaryjski zorganizował sesję naukową zatytułowaną *Mistycyści franciszkańskie*. W jej trakcie wygłoszono 4 referaty: o. dr Syrach Janicki OFM (Katowice-Panewniki), *Modlitwa św. Klary z Asyżu*, o. dr hab. Wiesław Block OFMcap, Papieski Uniwersytet Antonianum, Rzym), *Trynitarna obecność. Droga duchowego rozwoju św. Anieli z Foligno 1248–1309*, o. dr Andrzej Zajac OFMconv (Instytut Studiów Franciszkańskich w Krakowie), *Miłość i cierpienie. Życie mistyczne bł. Anieli Salawy 1881–1922* i s. mgr lic. Alicja Kazimiera Grabowska WNO (Warszawa), *Duchowa sylwetka Elizy Cejzik*,

współzałożycielki Zgromadzenia Sióstr Wynagrodzicielek Najświętszego Oblicza.

Oddział w Tuchowie. Kieruje nim o. dr Janusz Urban CSSR. W roku sprawozdawczym oddział w Tuchowie był współorganizatorem trzydniowego sympozjum misyjno-pastoralnego nt. *Bądźcie gotowi świadczyć sprawie człowieka* (29–31 stycznia). W jego ramach wygłoszono następujące wykłady: ks. prof. Dariusz Oko (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), *Gender – od tolerancji do totalitaryzmu*, ks. prof. Paweł Bortkiewicz tchr (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) ukazał zasadnicze prawdy dotyczące człowieka w świetle encykliki *Fides et Ratio*, podkreślając wielkie znaczenie tego nauczania w dobie postmodernizmu i w obliczu różnych kierunków próbujących zniekształcić prawdę o człowieku, a o. dr hab. Marek Saj CSSR (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – *Zwalnianie z kar kościelnych w sakramencie pokuty i pojednania*. W dniach 22–26 września odbyły się Dni Formacji Redemptorystowskiej, czyli spotkanie młodych kapłanów redemptorystów w ramach stałej formacji duchowo-pastoralnej. W roku sprawozdawczym było ono poświęcone duszpasterstwu młodzieży. Z kolei w dniach 3–5 listopada w Tuchowie ks. dr hab. Janusz Królikowski, prof. UPJPiI, przeprowadził warsztaty homiletyczne na temat drogi *metanoi* w osobistym, rodzinnym, społecznym i eklesjalnym życiu człowieka. Warto jeszcze odnotować wykłady gościnne: *Rzecz o malarstwie*, jakie 25 listopada wygłosili: Adam Mamczur, artysta malarz, ks. prof. Stanisław Ziemiański SJ, ks. dr hab. Dariusz Tabor CR oraz o. prof. dr hab. Tomasz Maria Dąbek OSB.

Oddział w Kielcach. Pracami oddziału kieruje ks. dr Paweł Borto. W roku sprawozdawczym odbywały się regularne comiesięczne spotkania członków, na których dzielono się doświadczeniami z różnych konferencji naukowych i ważnych wydarzeń kulturalnych. Warto zwrócić uwagę na dwa z tych spotkań: październikowe i grudniowe. Motywem przewodnim pierwszego była książka ks. Zbigniewa Trzaskowskiego, wykładowcy Uniwersytetu Jana Kochanowskiego i Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu zatytułowana *Auslese in Deutsch. Literatur als Wertvorstellung*, w której na kanwie biografii i twórczości wybranych autorów literatury europejskiej (Friedrich Durrenmat, Nelly Sachs, Samuel Beckett, Bertolt Brecht, Fiodor Dostojewski, Ingeborg Bachmann, Zbigniew Herbert, Isaac Bashevis Singer,

Gertrud Fussenegger, Franz Grillparzer, Inge Merkel, Claude Simon) obok zagadnień aksjologicznych poruszone zostały również wątki teologiczne. Natomiast w trakcie grudniowego spotkania ks. Zbigniew Trzaskowski przedstawił zawartość tomu zbiorowego *Debaty Świętokrzyskie*, t. 1, 2014, pod red. Krzysztofa Brachy i Marzeny Marczewskiej, pokłosa ogólnopolskiej konferencji naukowej poświęconej dziedzictwu religijnokulturowemu Świętego Krzyża. Oprócz artykułów o tematyce historycznej ważne miejsce w dyskursie naukowym zaprezentowanym podczas konferencji znalazła m.in. problematyka języka *Kazań świętokrzyskich*, artystycznego bogactwa regionu Świętego Krzyża i twórczości poetów z Kielecczyny o Świętym Krzyżu. Na szczególną uwagę zasługuje także konferencja z cyklu *Sacrum w kulturze*, zorganizowana przez oddział kielecki PTT podczas wystawy SACROEXPO. Była ona poświęcona zagadnieniu: *Invisibile per visibile... Kultura religijna i średniowiecze z perspektywy Kielc*. W trakcie jej trwania wygłoszono następujące referaty: ks. dr hab. Roman Kuligowski, prof. UKSW, *Jana Pawła II rozumienie kultury*, dr hab. Beata Wojciechowska, prof. UJK, *Kościół wobec folkloru w Polsce późnego średniowiecza*, dr Piotr Kardyś (Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział Skarżysko-Kamienna), *Parafie w średniowieczu na obszarze obecnej diecezji kieleckiej. Stan i perspektywy badań* oraz ks. dr Andrzej Kwaśniewski (Archiwum Diecezji Kieleckiej), *Program Studium Historii Diecezji Kieleckiej*. Ważnym nurtem działalności oddziału kieleckiego są prace nad „Kieleckimi Studiami Teologicznymi”, których redaktorem naczelnym został ks. Paweł Borto. Za priorytet kolegium redakcyjne wyznaczyło sobie dostosowanie rocznika do wyznaczonych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego norm ewaluacyjnych i uzyskanie możliwie najwyższej punktacji za zamieszczane w nim artykuły naukowe.

Oddział w Sandomierzu. Pracami oddziału kieruje ks. dr hab. Roman Bogusław Sieroń, prof. KUL. Oddział liczy 27 osób i działa przy Instytucie Teologicznym im. bł. Wincentego Kadłubka w Sandomierzu. W roku sprawozdawczym oddział sandomierski podjął wiele form działalności. Był organizatorem bądź współorganizatorem dwóch międzynarodowych konferencji naukowych. Pierwsza z nich odbyła się w ramach Sandomierskich spotkań z Biblią, podejmując temat: *Człowiek współczesny – kreator iluzji czy poszukiwacz Prawdy?* (25 listopada). Druga

podjęła temat: *Bezpieczeństwo a zdrowie w warunkach zmian społecznych* (29 maja). Członkowie sandomierskiego oddziału PTT wzięli również udział w 42 krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, wygłaszając referaty, bądź prowadząc obrady. Prowadzono także wzmożoną działalność wydawniczą, czego owocem są 23 pozycje książkowe i artykuły redagowane bądź zamieszczone w pracach zbiorowych na łamach: „Roczników Teologicznych”, „Kroniki Diecezji Sandomierskiej”, a zwłaszcza kwartalnika „Społeczeństwo i Rodzina” redagowanego przez kierownika oddziału, periodyku, który w ostatniej ewaluacji MNiSW (XII 2014) potwierdził posiadane 8 punktów za każdy zamieszczony w nim artykuł.

Oddział w Tarnowie. Kierownikiem oddziału jest ks. dr hab. Janusz Królikowski, prof. UPJPII. W roku sprawozdawczym kontynuowano badania nad dziejami diecezji tarnowskiej. Owocem tych poszukiwań są już cztery obszerne tomy opublikowane w ostatnich latach pod wspólnym tytułem: *Dzieje diecezji tarnowskiej*. Do druku przygotowane są dalsze dwa: pierwszy będzie poświęcony dziejom seminarium tarnowskiego z okazji dwusetlecia tej instytucji, a drugi będzie zbiorem dokumentów papieskich dotyczących diecezji tarnowskiej. W marcu 2014 roku członkowie PTT włączyli się w przygotowanie otwarcia w Mielcu szkoły katolickiej, przygotowując jej zaplecze ideowe poprzez wygłoszone referaty. W listopadzie 2014 roku członkowie PTT wygłosili 4 referaty w Mielcu, włączając się tym samym w dni formacyjne, których celem było propagowanie katolickiej nauki społecznej i wskazywanie na potrzebę i możliwości zaangażowania politycznego katolików. W ramach propagowania nauczania św. Jana Pawła II członkowie tarnowskiego oddziału PTT współpracują z Katolickim Centrum Edukacji Młodzieży Kana w Nowym Sączu, głosząc comiesięczne konferencje w ramach cyklu *Wielkie dzieło wychowania wierne przesłaniu świętego Jana Pawła II*. W ramach tej współpracy przygotowano również kolejny cykl konferencji na rok 2015, który decyzją sejmu jest rokiem Jana Pawła II.

Oddział w Rzeszowie. Kierownikiem oddziału jest ks. dr hab. Andrzej Garbarz, prof. UR. W roku sprawozdawczym członkowie PTT prowadzili systematyczną działalność naukowo-dydaktyczną w Wyższym Seminarium Duchownym w Rzeszowie, na Uniwersytecie Rzeszowskim, na Politechnice Rzeszowskiej i w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania

w Rzeszowie. Podejmowano różne inicjatywy promujące rozwój myśli teologicznej oraz przeciwdziałanie procesom dechrystianizacji i laicyzacji społecznej. Służyły temu m.in. sympozjum naukowe: *Jawornik i ślady przeszłości* (26 kwietnia) z referatami ks. dr. Sławomira Zycha i kierownika oddziału; konferencja naukowa *Okruchy historii w 100. rocznicę wybuchu i działań I wojny światowej w Karpatach* (18 października, VIII Spotkanie Ekumeniczne, Centrum Kultury Ekumenicznej w Myczkowcach) w trakcie której wygłoszono referaty: ks. prof. dr hab. Stanisław Nabywaniec (Uniwersytet Rzeszowski), *Kapelani ck armii austrowęgierskiej podczas I wojny światowej* oraz ks. dr Sławomir Zych (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), *Bitwa gorlicka w relacji* ks. Bronisława Świeykowskiego; konferencja biblijna (8 listopada) w Myczkowcach *Ku lepszemu rozumieniu Pisma Świętego* z wykładem wprowadzającym ks. prof. Tomasza Jelonka (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) pt. *Biblijna koncepcja stworzenia*. Referaty wygłosili także m.in. ks. dr Marek Dzik (Instytut Teologiczno-Pastoralny w Rzeszowie) nt. *Rozumienie kary i nagrody w wychowaniu według Biblii* i ks. dr hab. Jacenty Mastey (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) nt. *Czy Jezus wiedział, że jest Mesjaszem – mesjańska świadomość Jezusa*. 17 grudnia 2014 w Rzeszowie odbyło się sympozjum naukowe *Benedykt xv w setną rocznicę wyboru. Osoba – posługa – dzieła* zorganizowane przez Zakład Historii Nowożytniej Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie z dużym wkładem członków PTT. Wydano kolejny xx tom studiów teologiczno-filozoficznych „Resovia Sacra” dedykowany pierwszemu biskupowi diecezji rzeszowskiej JE bp. Kazimierzowi Górnemu w 30. rocznicę święceń biskupich. Rocznik zawiera teksty z teologii, prawa kanonicznego, historii Kościoła w języku polskim, angielskim i włoskim. Wielu autorów to członkowie PTT. „Resovia Sacra” w 2014 roku została zgłoszona do baz naukowych. Jej treść jest indeksowana m.in. w bazie bibliograficznej polskich naukowych czasopism BazHum prowadzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie, a archiwalne numery dostępne są na stronie internetowej www.resoviasacra.wsd.rzeszow.pl. Ponadto członkowie rzeszowskiego oddziału PTT opublikowali szereg artykułów w czasopismach teologicznych i pracach zbiorowych, m.in. w miesięczniku diecezjalnym „Zwiastowanie” oraz angażowali się w różnorodną działalność naukową i duszpasterską,

m.in. prowadząc cykliczne lub autorskie audycje w Katolickim Radiu VIA i publikując teksty w dodatku diecezjalnym „Niedzieli”.

Oddział w Bielsku-Białej. Kierownikiem oddziału jest ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka. Oddział liczy aktualnie 47 członków. Spotykają się oni w ramach spotkania opłatkowego organizowanego dla członków bielskiego oddziału PTT i środowiska akademickiego Podbeskidzia oraz biorą udział w odbywającej się w listopadzie każdego roku sesji naukowej organizowanej wspólnie z Katedrą Polonistyki Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej. Bielski oddział PTT stwarza miejsce dla dyskusji ludzi związanych z Kościołem i przyczynia się do rozwoju myśli teologicznej i pastoralnej.

Oddział w Radomiu. Kierownikiem oddziału jest ks. dr hab. Marek Jagodziński. W roku sprawozdawczym oddział liczący obecnie 61 osób zorganizował wspólnie z Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Radomskiej dwie konferencje naukowe. Pierwsza: *Chrześcijaństwo w Europie jutra – perspektywy wiary według encykliki „Lumen fidei” papieża Franciszka* odbyła się 12 maja. Uczestnicy spotkania mogli wysłuchać następujących referatów: ks. dr Daniel Swend (Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Radomskiej), *Rozumieć wiarę*, ks. dr Stanisław Piekelnik (Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Radomskiej), *Przekazać wiarę*, ks. dr hab. Roman Kuligowski (Wyższe Seminarium Duchowne w Kielcach), *Żyć wiarą* oraz ks. prof. dr hab. Wiesław Przygoda (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), *Uwierzyć miłości*. Druga konferencja naukowa nt. *Chrześcijaństwo w Europie jutra – Kościół wobec wyzwań współczesnych w świetle „Evangelii gaudium”* odbyła się 19 grudnia i dedykowana była ks. prof. Stanisławowi Kowalczykowi w 60. rocznicę święceń kapłańskich. Oprócz laudacji na cześć jubilata wysłuchano następujących referatów: ks. dr Jarosław Wojtkun (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), *Miejsce ewangelizacji w formacji seminaryjnej alumnów*, ks. dr hab. Stanisław Łabendowicz (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), *Miejsce i jakość katechezy*, ks. dr hab. Piotr Turzyński (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), *Ewangelizacyjna droga piękna*, ks. dr hab. Marek Chmielewski, prof. KUL, *Św. Jana Pawła II wizja nowej Europy*, ks. prof. dr hab. Wiesław Przygoda (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), *Opcja preferencyjna na rzecz ubogich* oraz ks. prof. dr hab. Ignacy

Bokwa (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), *Nuda i ograniczoność ateizmu*. Ze środków finansowych radomskiego oddziału PTT zostało dofinansowane wydanie kolejnego tomu publikacji *Perspektywy wiary*, pod red. Marka Jagodzińskiego, Wydawnictwo Diecezji Radomskiej AVE, Radom 2015 (Theologia Radomiensis, 13), 286 s.

Oddział w Sosnowcu. Kierownikiem oddziału liczącego aktualnie 36 członków jest ks. prof. dr hab. Jan Orzeszyna. W roku sprawozdawczym odbyły się łącznie trzy spotkania: w tym dwa dni skupienia i jedno sympozjum naukowe. Dni skupienia dla członków i sympatyków PTT związane były z celebracją roku liturgicznego: wielkopostny dzień skupienia (5 kwietnia) połączony był z wykładem nt. *Ideologia gender – fakty i mity*, który wygłosił ks. dr Andrzej Cieślik, a adwentowy dzień skupienia (29 listopada) zaszczyliła swą obecnością prof. Anna Kozioł z wykładem nt. *Elementy metodyki wychowania prorodzinnego w polskim systemie oświaty*. Z wielkim zainteresowaniem spotkało się zorganizowane przez oddział sosnowiecki 18 października sympozjum naukowe: *Gender – postęp czy zagrożenie dla cywilizacji życia?* Patronat honorowy nad nim objęli: bp dr Grzegorz Kaszak i mgr Grzegorz Raczek, dyrektor Delegatury Śląskiego Kuratorium Oświaty w Sosnowcu. W trakcie sympozjum ks. prof. dr hab. Paweł Bortkiewicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) wygłosił wykład *Gender – destrukcja tożsamości człowieka i jej społeczne konsekwencje*, a dr Irena Grochowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – *Wpływ ideologii gender na wychowanie dzieci i młodzieży*. Głos zabierali także eksperci: dr Bożena Marzec, ekspert prawa oświatowego i były dyrektor Wydziału Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Katowicach i ks. mgr lic. Grzegorz Koss, ekspert ds. medycznych, lekarz, dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezjalnej w Sosnowcu. W sympozjum udział wzięli dyrektorzy i wicedyrektorzy wszystkich przedszkoli i szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych diecezji sosnowieckiej, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, katecheci, przedstawiciele duchowieństwa: księża, siostry zakonne, klerycy Instytutu Teologicznego Księża Misjonarzy w Krakowie.

Oddział w Szczecinie. Został powołany 8 grudnia 2011 roku i działa przy Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Kierownikiem oddziału jest ks. infułat prof. dr hab. Andrzej Offmański.

W roku sprawozdawczym oddział szczeciński PTT zorganizował 2 konferencje naukowe, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Pierwsza 22 maja nt. *Genderyzm – za czy przeciw rodzinie?* z wykładami ks. prof. Pawła Bortkiewicza tchr (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), *Strategia „postępowania z maską” w ideologii gender*, prof. Marii Ryś (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), *Potrzeba budowania cywilizacji miłości w odpowiedzi na zagrożenie rodziny* oraz dr Moniki Kacprzak (Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej), *Społeczne koszty wdrażania ideologii gender*. Udział w konferencji wzięło ponad 200 zainteresowanych osób. Długo trwające po wykładach dyskusje wykazały, że tematyka pro-rodzinną potrzebuje szczególnego zainteresowania i troski o budowanie wspólnot społecznych, a zwłaszcza rodzin na chrześcijańskich wartościach fundamentalnych. Druga 16–17 czerwca miała charakter debaty nadbałtyckiej w Trzemeszku. Teologowie i pedagodzy ze wszystkich ośrodków naukowych Polski zastanawiali się nad problemem formacji głosicieli Ewangelii. Poruszone zostały następujące zagadnienia: możliwości ewangelizacji w katechezie i nauczaniu religii – w nauczaniu szkolnym (ks. prof. Jerzy Kostorz, Uniwersytet Opolski) i w katechezie pozaszkolnej (ks. prof. Zbigniew Marek, Akademia Ignatianum), jakie próby formacji ewangelizacyjnej głosicieli Ewangelii już są podejmowane w szkole (prof. Anna Zellma, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) i poza szkołą (ks. prof. Tadeusz Panuś, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), oraz jakie nowe wyzwania stawia formacji ewangelizacyjnej głosicieli słowa Bożego sytuacja dzisiejszej katechezy, w odniesieniu do nauki religii w szkole (ks. prof. Ryszard Czekalski, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), w odniesieniu do katechezy parafialnej (ks. dr Krzysztof Kantowski, Uniwersytet Szczeciński). Wygłoszone referaty i wyniki debat ukażą się w opracowaniu pt. *Idźcie i głoscie światu Ewangelię*. 20 grudnia członkowie oddziału uczestniczyli w katedrze szczecińskiej w święceniach biskupich ks. prof. Henryka Wejmana, dotychczasowego dziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego, a także członka PTT. Kolejnym uroczystym momentem był opłatek z metropolitą abp. prof. Andrzejem Dzięgą i nowym bp. Henrykiem. Umacnia to więc członków rozsianych na rozległym terenie metropolii szczecińskiej. Reagowano też licznymi listami wyrażającymi protest wobec zagrożeń polskiej rodziny i życia człowieka.

Oddział w Toruniu działa od 20 stycznia 2012 roku. Pracami oddziału kieruje ks. prof. dr. hab. Dariusz Zagórski. Oddział patronował i uczestniczył w przygotowaniu 3 konferencji: *Człowiek – ciało i duch* (Toruń, 25–26 września); *Camino Polaco. Teologia – sztuka – historia – teraźniejszość* (Toruń, 6–8 czerwca) oraz Międzynarodowe Sympozjum Teologiczne *Fides, Cultura et Actio. Kulturowa hermeneutyka i rekonfiguracja* (Toruń, 15–16 maja). W trakcie zebrania członków oddziału 4 listopada jego kierownik wygłosił odczyt nt. *Krytyka pogańskiej moralności w pismach apologetów greckich II wieku*. Członkowie oddziału brali udział w wielu sympozjach naukowych i mogą się poszczycić wydaniem kilku książek i artykułów naukowych.

Oddział we Włocławku został powołany w 90 roku istnienia PTT. Uroczyste posiedzenie inauguracyjne z udziałem biskupa włocławskiego dr. Wiesława Meringa odbyło się 22 października w budynku Wyższego Seminarium Duchownego. Kierownikiem oddziału liczącego 34 członków został ks. dr hab. Lech Król. W trakcie posiedzenia odbyła się promocja 16 tomu „Studiów Włocławskich” dedykowanego ks. prof. dr. hab. Wojciechowi Frątczakowi. W drugiej części posiedzenia wykład nt. *Co Jan Paweł I mówi o świętości? Nie lękajcie się być świętymi* wygłosił ks. prof. dr hab. Ireneusz Werbiński. Po jego wysłuchaniu odbyła się żywa dyskusja.

Już po uroczystej inauguracji oddział włocławski PTT spotkał się 19 listopada. Wykład otwarty na temat: *Próba komplementarnej wizji Kościoła w ujęciu Konstytucji „Lumen Gentium” i „Dekretu o Ekumenizmie” (50. lat od ogłoszenia ww. dokumentów)* wygłosił ks. prof. dr hab. Wojciech Hanc.

Oddział w Pelplinie został powołany w 90 roku istnienia PTT. Uroczyste posiedzenie inauguracyjne z udziałem biskupa pelplińskiego dr. Ryszarda Kasyny odbyło się 10 października. Dekretem biskupa pelplińskiego prace organizacyjne nad powstaniem oddziału koordynował ks. dr. hab. Janusz Szulist, prof. wks. W czasie zebrania konstytutywnego ksiądz profesor został także wybrany kierownikiem oddziału, który aktualnie liczy 43 członków. W czasie zebrania konstytutywnego ks. dr hab. Jarosław Babiński (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) wygłosił wykład inauguracyjny, w którym nakreślił postać wielkiego filozofa pelplińskiego ks. infułata Franciszka Sawickiego. Ten zmarły w 1952 roku uczony i kapłan znacząco zapisał się w gronie europejskich myślicieli,

w czym pomogły mu publikacje pisane nie tylko w języku polskim, ale również w niemieckim. W roku 2015 Oddział w Pelplinie współorganizuje „Pelpliński Areopag” nt. *Religijność Pomorza* (24–25 kwietnia 2015), podjęcie działania upamiętniające ks. prof. Franciszka Sawickiego w Pelplinie oraz promował będzie Polski Towarzystwo Teologiczne w diecezji pelplińskiej.

4. Uwagi końcowe

Do najważniejszych dokonań zarządu Polskiego Towarzystwa Teologicznego w roku sprawozdawczym należy zaliczyć powstanie dwóch sekcji terenowych we Włocławku i w Pelplinie oraz ich uroczyste otwarcie z udziałem biskupów diecezjalnych Wiesława Meringa i Ryszarda Kasyny. Mając to na uwadze, jak również powstałe w latach 2011–2013 oddziały w Szczecinie i Toruniu, nie będzie żadną przesadą stwierdzenie, że towarzystwo faktycznie rozciągnęło swoją działalność na całą Polskę. Warto to podkreślić, kończąc obchody jubileuszu 90 lat istnienia PTT. Mamy nadzieję, że prowadzone rozmowy zaowocują powstaniem dalszych oddziałów terenowych.

Godna podkreślenia jest bliska współpraca PTT z wystawą SACROEXPO w Kielcach. Pozwala to członkom towarzystwa kształtować i inspirować myślą religijną współczesną sztukę. W roku życia konsekrowanego przeżywanego w Kościele powszechnym warto podkreślić powstanie specjalistycznej Sekcji Teologii Życia Konsekrowanego i jej dynamiczny rozwój.

Dużym sukcesem zarządu jest wydanie książki jubileuszowej pt. *W służbie Wiekuistej Prawdy. Polskie Towarzystwo Teologiczne 1924–2014* przez wydawnictwo UNUM Polskiego Towarzystwa Teologicznego, która zostanie wręczona wszystkim uczestnikom walnego zebrania. Dokumentuje ona dzieje i najważniejsze dokonania towarzystwa.

Polskie Towarzystwo Teologiczne jest kościelną osobą prawną o zasięgu działania ogólnopolskim. Stąd też zarząd na ręce kard. Stanisława Dziwisza oraz księży biskupów obecnych na walnym zebraniu składa serdeczne podziękowanie Konferencji Episkopatu Polski za troskę władz kościelnych o rozwój towarzystwa. Zarząd dziękuje również wszystkim

aktywnym członkom towarzystwa, którzy mimo wielorakich trudności czynią wszystko, aby działalność towarzystwa była kontynuowana i służyła dalszemu uwrażliwieniu na myśl teologiczną.

Kraków

KS. KAZIMIERZ PANUŚ